

**НЕПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО
«ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ
ФОНД «ЄВРОПА»**

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК,
ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ**

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ЗМІСТ

1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»	4
1.1. <i>Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат</i>	4
1.2. <i>Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат</i>	5
1.3. <i>Інвестиційний портфель</i>	10
1.4. <i>Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення</i>	11
1.4.1. <i>Інформація про Фонд</i>	11
2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	14
2.1. <i>Ідентифікація фінансової звітності</i>	14
2.2. <i>Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення</i>	14
2.3. <i>Концептуальна основа фінансової звітності</i>	14
2.4. <i>Припущення про безперервність діяльності</i>	14
2.5. <i>Рішення про затвердження фінансової звітності</i>	14
3. СУТТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	14
3.1. <i>База, використана для оцінки активів</i>	14
3.2. <i>Суттєві облікові політики</i>	15
3.3. <i>Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності</i>	21
3.4. <i>Відповідність облікової політики звітного та попереднього періодів</i>	21
3.5. <i>Інформація про добровільні зміни в обліковій політиці</i>	21
4. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ	21
4.1. <i>Опис операційного середовища та економічної ситуації</i>	21
4.2. <i>Основні припущення, оцінки та судження</i>	21
5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ	23
5.1. <i>Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю</i>	23
5.2. <i>Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості</i>	25
5.3. <i>Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості</i>	25
5.4. <i>Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»</i>	25
6. НОВІ СТАНДАРТИ, РОЗ'ЯСНЕННЯ ТА ПОПРАВКИ ДО ЧИННИХ СТАНДАРТІВ ТА РОЗ'ЯСНЕНЬ, ЯКІ ВПЕРШЕ ЗАСТОСОВАНІ ФОНДОМ	25
6.1. <i>Стандарти та поправки, що набули чинності</i>	25
6.2. <i>Нові та переглянуті стандарти, які ще не набули чинності</i>	27
7. РЕКЛАСИФІКАЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ЗА ЗВІТНИЙ РІК ПОРІВНЯНО З ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ПОПЕРЕДНЬОГО РОКУ ТА ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК	

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

8. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТНОСТІ	29
8.1. Грошові кошти та їх еквіваленти	29
8.2. Фінансові інвестиції	29
8.3. Дебіторська заборгованість	29
8.4. Кредиторська заборгованість та поточні зобов'язання.....	29
8.5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	30
8.6. Інші фінансові доходи	30
8.7. Інші доходи	30
8.8. Інші операційні доходи	30
8.9. Інші витрати.....	31
8.10. Інші операційні витрати.....	31
8.11. Адміністративні витрати.....	31
8.12. Пенсійні внески та виплати учасникам.....	31
9. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	32
9.1. Операції з пов'язаними сторонами	32
9.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання.....	32
9.3. Судові процеси	32
9.4. Ризики	32
9.4.1. Кредитний ризик.....	32
9.4.2. Ринковий ризик	33
9.4.3. Валютний ризик	34
9.4.4. Відсотковий ризик	35
9.4.5. Ризик ліквідності	36
9.5. Події після звітної дати.....	36

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат

Одиниця виміру, тис. грн.

Назва	Код	Дані на початок звітнього періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітнього періоду
1	2	3	4
Частина I			
Грошові кошти, розміщені на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них:	010	10 591	8 165
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України,	020	11 771	17 015
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України,	030	4 299	7 589
Акції українських емітентів	040	1 586	1 586
Цінні папери іноземних емітентів (р.051+р.052), з них	050	610	454
акції іноземних емітентів, визначених відповідно до Закону України „Про недержавне пенсійне забезпечення”	051	610	454
облігації іноземних емітентів з інвестиційним рейтингом, визначеним відповідно до законодавства	052	0	0
Об’єкти нерухомості	060	0	0
Банківські метали	070	0	0
у тому числі депозитні рахунки в банківських металах	71	0	0
Дебіторська заборгованість (р. 81 + р.82 + р.83 + р.84), з них:	080	109	168
заборгованість, пов'язана з придбанням (продажем) активів	81	0	0
заборгованість з нарахованих дивідендів, відсотків за депозитами та купонів за облігаціями	82	109	168
заборгованість, пов'язана з оплатою послуг, наданих фонду	83	0	0
інша дебіторська заборгованість	84	0	0
Активи, не заборонені законодавством України (з розбивкою за видами активів)	090	0	0
Загальна сума інвестицій фонду (р.010+р.020+р.030+р.040+р.050+р.060+р.070+р.080+ р.09)	100	28 966	34977
Кошти на поточному рахунку	110	84	6
у тому числі кошти, що знаходяться на кліринговому рахунку	111	0	0
Загальна вартість активів фонду (р.100+р.110)	120	29 050	34 983
Частина II			
Кредиторська заборгованість (р.131):	130	10	0
Неперсоніфіковані внески	131	9	0
Заборгованість фонду по виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.141+р.12), в тому числі	140	0	0
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	141	0	0
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими	142	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4
поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників)			
Заборгованість з відшкодування нарахованих, але не здійснених витрат недержавного пенсійного фонду (р.151+р.152+р.153+р.154+р.155), в тому числі	150	106	159
Витрати на оплату послуг з адміністрування пенсійного фонду	151	25	29
Винагорода за надання послуг з управління активами пенсійного фонду	152	73	88
Оплата послуг зберігача	153	8	9
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок пенсійного фонду	154	0	30
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами (послуги торговця ЦП)	155	0	3
Загальна сума зобов'язань фонду	160	106	159
Чиста вартість активів фонду (р.120- р.150)	170	28 944	34 824

1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат

Одиниця виміру, тис. грн.

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Всього за останній квартал звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
Чиста вартість пенсійних активів на початок звітного періоду	1	x	x	28 944
Частина перша				
Пенсійні внески від фізичних осіб (р.011+р.012), з них	010	4315	8	26
від учасників, які є вкладниками	011	3759	5	22
від третіх осіб (подружжя, діти, батьки)	012	556	3	4
Пенсійні внески від фізичних осіб-підприємців	020	169	0	0
Пенсійні внески від юридичних осіб (р.031+р.032+р.033), з них	030	22164	52	146
від засновника недержавного пенсійного фонду	031	6	27	58
від роботодавця - платника	032	21994	25	88
від професійного об'єднання	033	164	0	0
Переведено кошти фізичної особи до недержавного пенсійного фонду (р.041+р.042), з	040	1761	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

них				
від банку	041	0	0	0
від іншого недержавного пенсійного фонду	042	1761	0	0
Всього (р.010+р.020+р.030 +р.040)	050	28409	60	172
2. Виконання зобов'язань перед учасниками недержавного пенсійного фонду				
Здійснено пенсійних виплат учасникам (р.061+р.062)	060	10440	110	390
пенсійні виплати на визначений строк (р.0611+р.0612+р.0613), з них	061	83	5	19
строком виплат від 10 до 15 років	0611	83	5	19
строком виплат від 15 до 20 років	0612	0	0	0
строком виплат більше 20 років	0613	0	0	0
одноразові пенсійні виплати (р.0621+р.0622+р.0623+р.0624), з них	062	10357	105	371
у разі медично - підтвердженого критичного стану здоров'я, настання інвалідності	0621	414	0	3
у зв'язку з недосягненням мінімального розміру накопичень	0622	9535	105	368
у зв'язку з виїздом на постійне проживання за межі України	0623	17	0	0
у разі смерті учасника - його спадкоємцям	0624	391	0	0
Перераховано пенсійних коштів до іншого недержавного пенсійного фонду (р.071+р.072), з них	070	769	0	16
на підставі укладеного пенсійного контракту	071	769	0	16
на підставі укладеного договору про виплату пенсії на визначений строк	072	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування довічної пенсії	080	18	0	0
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника	090	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до банку для відкриття депозитного пенсійного рахунку	100	177	0	0
Заборгованість недержавного пенсійного фонду по виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.111+р.112), в тому числі	110	50	x	0
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	111	0	x	0
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників)	112	50	x	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Загальний обсяг виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками (р.060+р.070+р.080+р.090+р.100+р.110)	120	11454	110	406
Витрати на оплату послуг Адміністратору, наданих учаснику за рахунок пенсійних коштів та не пов'язаних із здійсненням виплат та переведень	130	0	0	0
Частина II				
1.Дохід (втрати) від управління активами пенсійного фонду:				
1.Прибуток (збиток) від здійснення операцій з активами пенсійного фонду:				
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (р.141+р.142):	140	2922	8	3607
дохід від продажу	141	13333	34	212
переоцінка	142	-10411	-26	3395
Облігації місцевих позик (р.161+р.162):	150	4	0	0
дохід від продажу	151	1	0	0
переоцінка	152	3	0	0
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України (р.171+р.172):	160	-1086	-42	-117
дохід від продажу	161	1150	-61	-139
переоцінка	162	-2236	19	22
Акції українських емітентів (р.181+р.182):	170	-771	0	0
дохід від продажу	171	2085	0	0
переоцінка	172	-2856	0	0
Акції іноземних емітентів (р.201+р.202):	180	-170	-8	-156
дохід від продажу	181	0	0	0
переоцінка	182	-170	-8	-156
Списання кредиторської заборгованості (р.191+р.192+р.193)	190	35	0	0
Списання зобов'язань по виплатам учасникам, нарахованим без документальних підстав	191	33	0	0
Списання суми неперсоніфікованих внесків (неможливо встановити отримувача, вкладники знаходяться у зоні АТО)	192	1	0	0
Списання помилково зарахованих коштів (закінчення терміну позовної давності)	193	1	0	0
Вибуття активів, які перестають відповідати такому стану, за якого вони визнаються активами (з вказанням активу)	200	0	0	0
іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів), (р.2101+р.2102+р.2103+р.2104+р.2105+р.2106+р.2107+р.2108+р.2109+р.2110+р.2111+р.2112+р.2113+р.2114+р.2115+р.2116+р.2117+р.2118)	210	-6784	3	551
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за нарах. %% в АБ "Банк регіонального розвитку"	2101	-146	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за	2102	-54	0	0

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

нарах. %% в АКБ "Трансбанк"				
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за нарах. %% в ТОВ "Український промисловий банк"	2103	-40	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за неповернені в строк депозити в АБ "Банк регіонального розвитку"	2104	-1453	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за неповернені в строк депозити в АКБ "Трансбанк"	2105	-586	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за неповернені в строк депозити в ТОВ "Український промисловий банк"	2106	-1281	0	0
Списання: не погашена в строк загальна номінальна вартість облігацій ВАТ "Сумихімпром" (серія А)	2107	-850	0	0
Списання: неотриманий в строк купонний дохід за облігаціями ВАТ "Сумихімпром" (серія А)	2108	-212	0	0
Списання: неотриманий в строк купонний дохід за облігаціями ТОВ "Караван" (серія А)	2109	-16	0	0
Списання: неотриманий в строк купонний дохід за облігаціями ТОВ "Інсахарпром-К" (серія А)	2110	-175	0	0
Валютні операції (продаж)	2111	21	0	0
Часткове повернення від ліквідатора: прострочена Дт.заборг. за нарах. %% в АКБ "Трансбанк" (ВАТ)	2112	12	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за нарах. %% в АКБ "Київ" (ПАТ)	2113	-1	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за неповернені в строк депозити з АКБ "Київ" (ПАТ)	2114	-56	0	0
Списання: не отриманий в строк купонний дохід за обл-ми ХДАВП	2115	-76	0	0
Списання: не отриманий в строк дохід від погашення за обл-ми ХДАВП	2116	-1432	0	0
Списання часткове: прострочена Дт.заборг. за нарах. %% в ПАТ "Ощадбанк"	2117	-1	0	0
Переоцінка валюти (USD)	2118	-438	3	551
Всього (р.140+р.150+р.160+р.170+р.180+р.190+р.200+р.210)	220	-5850	-39	3885
2.Пасивний дохід, отриманий на активи недержавного пенсійного фонду:				
Дохід (втрати) від коштів, розміщених на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них :	230	17918	240	1075
дохід від коштів, розміщених в ощадних (депозитних) сертифікатів банків	231	11392	0	0
Дохід від боргових цінних паперів (р.241+р.242+р.243):	240	16385	931	2618

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

цінних паперів, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	241	11434	640	1571
облігацій місцевих позик	242	12	0	0
облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України	243	4939	291	1047
Дивіденди від (р.251+р.252):	250	129	0	20
акцій українських емітентів	251	75	0	0
акцій іноземних емітентів	252	54	0	20
Відсотки, нараховані на кошти, що знаходяться на поточному рахунку	260	18	0	0
Дохід від користування іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	270	0	0	0
Всього (р.230+р.240+р.250+р.260+р.270)	280	34449	1171	3713
3. Інші доходи (втрати) недержавного пенсійного фонду	290	420	0	0
4. Витрати, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів				
Витрати на оплату послуг з адміністрування недержавного пенсійного фонду (р.301+р.302+р.303) з них:	300	4657	86	321
послуги з адміністрування недержавного пенсійного фонду	301	4657	86	321
рекламні послуги	302	0	0	0
витрати на оприлюднення інформації про діяльність недержавного пенсійного фонду	303	0	0	0
Винагорода за надання послуг з управління активами недержавного пенсійного фонду	310	11184	260	962
Оплата послуг зберігача	320	899	27	106
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок недержавного пенсійного фонду	330	154	30	60
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами (р.341+р.342), з них:	340	126	8	30
послуг торговців цінними паперами (посередника)	341	126	8	30
витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на цінні папери	342	0	0	0
Оплата інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами), р.351+р.352+р.353	350	10	2	5
Оплата нотаріальних послуг	351	10	0	0
РКО банку-кореспонденту за повернення депозиту у валюті	352	0	2	2
РКО (ЗБІР по відправці акцій MXP SE)	353	0	0	3

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Загальна сума витрат, що відшкодовані за рахунок пенсійних активів (р. 300+р. 310+р. 320+р. 330+р. 340+ р.350)	360	17030	413	1484
Прибуток (збиток) від інвестування активів недержавного пенсійного фонду (р. 220 + р. 280 + р. 290) - р. 360	370	11989	719	6114
Чиста вартість пенсійних активів на кінець звітного періоду (частина р.050-р.120-р.130+р.370)	2	x	x	34824
Зміна чистої вартості пенсійних активів (рядок 2-рядок 1)	3	x	x	5880

1.3. Інвестиційний портфель

Одиниця виміру, тис. грн.

№ з/п	Найменування активу	Балансова вартість на 31.12.2020	Частка у загальній балансовій вартості активів, %
1	Активи НПФ всього, в т.ч.	34983	100,00
1.1.	Депозитні рахунки у банківських установах	8165	23,34
1.1.1.	АТ «Ощадбанк»	1100	3,14
1.1.2.	АТ «ПроКредитБанк»	2360	6,75
1.1.3.	АТ «Ідея Банк»	2050	5,86
1.1.4.	АТ "Кредобанк"	1100	3,14
1.1.5.	АТ «Ощадбанк» (USD)	1555	4,45
1.2.	Державні облигації, випущені Міністерством фінансів України	17015	48,64
1.2.1.	UA4000204069	3249	9,29
1.2.2.	UA4000204556	2568	7,34
1.2.3.	UA4000199210	2742	7,84
1.2.4.	UA4000204150	1569	4,49
1.2.5.	UA4000207518	6887	19,68
1.3.	Акції українських емітентів	1586	4,53
1.3.1	АТ «Мотор Січ»	1586	4,53
1.4.	Акції іноземних емітентів	454	1,30
1.4.1	MHP S.A.	454	1,30
1.5.	Облигації українських емітентів	7589	21,69
1.5.1.	АТ "Кредобанк"(UA4000199384)	1458	4,17
1.5.2.	АТ "Альфа Банк" (UA4000198931)	1401	4,00
1.5.3.	ПАТ «Укрпошта» (UA4000199368)	1657	4,74
1.5.4.	ТАСкомбанк (UA5000001561)	1486	4,25
1.5.3.	ТОВ "РУШ" (UA4000200380)	1587	4,53
1.6.	Дебіторська заборгованість	168	0,48
1.6.1.	Дебіторська заборгованість по нарахованим відсотках по депозитам	168	0,48
1.7.	АТ «Райффайзен Банк Аваль», поточний рахунок	6	0,02

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення

1.4.1. Інформація про Фонд

Найменування Фонду:

українською мовою повне: НЕПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО "ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ЄВРОПА";

українською мовою скорочене: НТ ВВПФ «Європа»; ;

Юридичний статус Фонду

НЕПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО "ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ЄВРОПА" (далі – Фонд) є юридичною особою з моменту його державної реєстрації, має статус неприбуткової організації (непідприємницького товариства), яка не має на меті одержання прибутку для його наступного отримання засновником Фонду, відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та Статуту Фонду.

Дата первинної реєстрації Фонду: 04.06.2004 року.

Ідентифікаційний код юридичної особи (Фонду): 26581709

Місцезнаходження Ради Фонду: 01021, місто Київ, КЛОВСЬКИЙ УЗВІЗ, будинок 7.

Вид Фонду – відкритий, тобто це недержавний пенсійний фонд, засновниками якого можуть бути будь-які юридичні особи (крім тих, діяльність яких фінансується за рахунок державного бюджету України чи місцевих бюджетів).

Фонд має самостійний баланс, рахунки у зберігача, печатку, штампи та бланки зі своїм найменуванням, власну символіку.

Фонд включено до державного реєстру фінансових установ, які надають фінансові послуги на ринку недержавного пенсійного забезпечення на підставі розпорядження № 2877 від 26.11.2004 року, реєстраційний номер 12100295, Свідоцтво про реєстрацію фінансової установи серії ПФ № 21, видане 07.02.2006 року.

Фонд має статус неприбуткової установи відповідно до Рішення ДПС № 2026594600261 від 08.07.2020 року.

Засновники Фонду:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "ІВЕКС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ", код ЄДРПОУ засновника: 35253924, адреса засновника: 01021, м. Київ, Кловський узвіз, будинок 7.

Предмет діяльності Фонду

Предметом діяльності Фонду є накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам фонду у визначеному законодавством порядку.

Органи управління Фонду

Органами управління Фонду є Збори Засновників та Рада фонду.

Станом на 31.12.2020 року рада Фонду складається з 5 осіб.: Голова Ради фонду Беліченко Микола В'ячеславович, Секретар Ради: Климчук Олександр Дмитрович, Члени ради Фонду: Синенко Олена Сергіївна, Чигринов Ігор Андрійович, Петрук Андрій Феодосійович.

Рада фонду є єдиним регулярно діючим органом управління Фонду, що здійснює контроль за поточною діяльністю Фонду та вирішує основні питання його роботи. Засідання Ради Фонду проводяться періодично (не рідше одного разу на квартал).

Створення інших органів управління Фонду заборонено.

Фінансові установи, що обслуговують Фонд:

Адміністратор Фонду - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ" (надалі - Адміністратор). Адміністратор Фонду виконує свої обов'язки на підставі Договору про адміністрування пенсійного фонду № 00000119КА від 05.02.2019 року. Ліцензія на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів, серія АБ № 115963 від 18 грудня 2007 року, видана відповідно до рішення Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг про видачу ліцензії № 151 від 11.12.2007. Термін дії ліцензії: з 13.12.2007 - безстроковий.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Код ЄДРПОУ Адміністратора Фонду 32800088. Місцезнаходження Адміністратора Фонду: 04119, м. Київ, вул. Білоруська, 23, літ. «А», контактний телефон +38 (044) 207-02-97.

Компанія з управління активами Фонду - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ІВЕКС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ» (надалі - Компанія з управління активами Фонду). Компанія з управління активами виконує свої обов'язки на підставі Договору № 1НПФ про управління активами пенсійного фонду від 05.02.2019 року. Ліцензія на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку - діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами) серії АЕ № 286594. Ліцензія видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, рішення про видачу ліцензії від 27.12.2012 р. № 1183. Строк дії ліцензії з 08.01.2013р. - безстроково.

Код ЄДРПОУ Компанії з управління активами Фонду 35253924. Місцезнаходження: 01021, м. Київ, Кловський узвіз, буд. 7, контактний телефон +38 (044) 590-54-54.

Зберігачем Фонду є акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» (далі – Зберігач), який надає Фонду відповідні послуги згідно з Договором про обслуговування недержавного пенсійного фонду зберігачем від 21.08.2006 року № 16-01/08/443-Ю (у редакції Додаткової угоди № 6 від 31.10.2016 р.).

Зберігач діє на підставі Ліцензії на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку: діяльність із зберігання активів пенсійних фондів серії АЕ № 263203. Ліцензія видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, рішення про видачу ліцензії від 13.08.2013р. № 1487 строк дії з 12.10.2013 р. - необмежений.

Код ЄДРПОУ Зберігача 14305909. Місцезнаходження Зберігача: 01011, м. Київ, вул. Лескова, 9.

1.4.2. Опис програми пенсійного забезпечення Фонду

Працедавці та вкладники Фонду

Працедавцями Фонду є 1275 юридичних осіб. Фонд здійснює недержавне пенсійне забезпечення персоналу цих підприємств, що є вкладниками на користь своїх працівників. Недержавною пенсійною програмою охоплені всі працівники цих підприємств, які працюють на умовах трудового законодавства відповідно до колективних договорів підприємств.

Також вкладниками Фонду є 8687 фізичних осіб, які сплачують (сплачували) внески на свою користь, або на користь своїх родичів.

Учасники Фонду

Учасниками Фонду є фізичні особи, на користь яких сплачуються (сплачувалися) пенсійні внески до Фонду і які мають право на отримання пенсійних виплат або отримують такі виплати на умовах і в порядку, визначених пенсійним контрактом та договором про виплату.

Кількість учасників на 31.12.2020 р. становить 133664.

Тип пенсійної програми з визначеними внесками

Вкладники пенсійної програми роблять до Фонду внески на добровільних умовах. Працедавці можуть робити внески як фіксовані суми, або як відсоток від заробітної плати. Розмір внесків визначений у пенсійної програмі.

Умови припинення пенсійної програми

Враховуючи добровільний порядок накопичення, пенсійна програма участі у Фонді може бути припинена по ініціативі вкладника у будь-який момент часу. При цьому працівники такого працедавця можуть залишатися учасниками Фонду, та, за бажанням, укласти пенсійні контракти на свою користь та самостійно продовжувати пенсійне накопичення .

Порядок укладення пенсійних контрактів з Фондом

Пенсійний контракт є договором між Фондом та його вкладником, який укладається від імені Фонду його Адміністратором, та згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду за рахунок пенсійних внесків такого вкладника. Пенсійний контракт укладається у письмовій формі. Учасникам по такому контракту надається примірник, який включає їх особисті дані.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Пенсійні схеми, порядок внесення змін до них та їх скасування

Умови та порядок недержавного пенсійного забезпечення, що здійснюється Фондом, визначаються пенсійними схемами, які розробляються з дотриманням вимог Закону, інших нормативно-правових актів з питань недержавного пенсійного забезпечення та Статуту.

Фонд використовує одну пенсійну схему:

Пенсійна схема № 1, яка є невід'ємним Додатком № 1 до Статуту НТ «ВНПФ «Європа», затверджена Зборами засновників Протокол № 26/09/2011 від 26.09.2011 року.

Пенсійна схема визначає умови та порядок здійснення пенсійних внесків до Фонду.

Сума пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду, визначається множенням кількості одиниць пенсійних активів Фонду, облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку його учасника, на чисту вартість одиниці пенсійних активів Фонду та відображається на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду. Сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного Фонду дорівнює чистій вартості активів останнього. Чиста вартість активів Фонду, кількість одиниць його пенсійних активів та чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду визначаються щоденно.

Пенсійні внески до Фонду

Пенсійні внески – грошові кошти, сплачені вкладником до Фонду в розмірі та порядку, установленому пенсійним контрактом, укладеним з Фондом згідно з умовами обраної пенсійної схеми. Максимальний розмір пенсійних внесків не обмежується. Пенсійні внески сплачуються лише в національній валюті України, а у випадках, передбачених законодавством України, в іноземній валюті за офіційним обмінним курсом Національного банку України, що діяв на момент сплати, шляхом готівкових та(або) безготівкових розрахунків. Юридичні особи сплачують пенсійні внески лише в безготівковій формі.

Пенсійні внески сплачуються перерахуванням відповідних грошових сум на поточні рахунки Фонду у його Зберігача. Розмір та порядок сплати пенсійних внесків встановлюється пенсійним контрактом відповідно до обраної пенсійної схеми.

Пенсійні активи Фонду

Пенсійні активи – активи Фонду, сформовані виключно внаслідок пов'язаної з провадженням ним діяльності з недержавного пенсійного забезпечення.

Пенсійні активи Фонду складаються із:

- 1) активів у грошових коштах;
- 2) активів у цінних паперах;
- 3) інших активів згідно із законодавством.

Інвестиційна діяльність з активами Фонду здійснюється відповідно до його Інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Інвестиційна декларація

Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику Фонду. Інвестиційна декларація Фонду затверджена Радою Фонду 20.06.2012 року (протокол № 20/06/12) та містить загальні обмеження для забезпечення збереження та примноження пенсійних активів учасників Фонду. Рада Фонду регулярно переглядає інвестиційну діяльність Фонду та інвестиційну декларацію. Зміни та доповнення до інвестиційної декларації розробляються та затверджуються Радою Фонду.

Використання пенсійних активів Фонду

Пенсійні активи, що накопичуються у Фонді, використовуються для цілей його інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань Фондом перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

Основні показники діяльності Фонду

- ✓ Чиста вартість активів Фонду на 31.12.2020 року – 34 824 тис. грн.;
- ✓ Чиста вартість активів Фонду на 31.12.2019 року – 28 944 тис. грн.;
- ✓ Приріст чистої вартості активів Фонду за 2020 рік на 5 880 тис. грн., або на 20,32 %;

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

- ✓ Загальна сума надходжень пенсійних внесків до Фонду за 2020 рік становить 172 тис. грн.;
- ✓ Інвестиційний прибуток, розподілений між учасниками Фонду в 2020 році, становить 6114 тис. грн.
- ✓ За звітний 2020 рік Фондом здійснено пенсійних виплат та переведень до інших фінансових установ на загальну суму 406 тис. грн., у тому числі переведення до іншого недержавного фонду – 16 тис. грн.;
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2020 року - 2,236708.
- ✓ Чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду станом на 31.12.2019 року - 1,845318.
- ✓ Приріст чистої вартості одиниці пенсійних активів (дохідність Фонду) за 2020 рік – 21,21 %.

2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

2.1. Ідентифікація фінансової звітності

Фінансова звітність Фонду є фінансовою звітністю загального призначення, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати складати звітність згідно з їхніми інформаційними потребами. Метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду, яка є корисною для широкого кола користувачів у разі прийняття ними економічних рішень

2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є українська гривня. Фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч

2.3. Концептуальна основа фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності Фонду за 2020 рік є Міжнародні стандарти фінансової звітності в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності. Також застосовані всі інтерпретації Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності, обов'язкові для 2020 фінансового року.

2.4. Припущення про безперервність діяльності

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Фонд не міг продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності

Випуск фінансової звітності Фонду за 2020 рік для подання до органів ДПС та статистики був затверджений на засіданні Ради Фонду 22 лютого 2021 року (протокол № 22/02/2021). Після проведення аудиторської перевірки фінансової звітності Фонду та отримання аудиторського звіту буде проведено засідання Ради Фонду та затверджена фінансова звітність за 2020 рік та аудиторський висновок по цій звітності для оприлюднення.

3. СУТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

3.1. База, використана для оцінки активів

Інвестиції Фонду відображаються за справедливою вартістю. Щодо ринкових цінних паперів, тобто тих, операції з якими відбуваються з достатньою частотою та в достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі, то справедливою вартістю є ринкова ціна. Щодо цінних паперів, для яких активний ринок відсутній, справедлива

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

вартість розраховується з використанням інших методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю».

Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань на неактивних ринках або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду цінних паперів, що обертаються більш як на одному організаторі торгівлі, для розрахунку вартості активів оцінюється на дату розрахунку вартості активів за біржовим курсом на основному (найсприятливішому) ринку.

Стосовно інвестицій, щодо яких оцінити справедливу вартість неможливо, у кожному випадку розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість. Ті цінні папери, які мають фіксовану вартість погашення та були придбані для виконання зобов'язань згідно з програмою пенсійного забезпечення або певних її частин, відображаються за сумами, що базуються на їх остаточній вартості погашення, припускаючи існування постійної норми прибутку до строку погашення.

Стосовно інвестицій, таких як сукупне право на власність підприємства, оцінити справедливу вартість яких неможливо, у кожному випадку здійснюється розкриття причин того, чому не використовується справедлива вартість.

3.2. Суттєві облікові політики

3.2.1. Облікові політики – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, затверджені Радою Фонду та застосовані Адміністратором Фонду при складанні та поданні фінансової звітності. При виборі облікових політик Фонд використовував таку редакцію МСФЗ, яка є актуальною на дату складання фінансової звітності.

Якщо приймається рішення про дострокове застосування нововведеного МСФЗ (за умови, що МСФЗ дозволяє дострокове застосування), Рада Фонду вносить доповнення до облікових політик, і вони застосовуються для складання фінансової звітності. Прийнята облікова політика Фонду застосовується послідовно для аналогічних операцій, інших подій та умов, якщо тільки конкретний МСФЗ спеціально не вимагатиме або не дозволитиме розподіл статей за категоріями, для яких можуть застосовуватися різні облікові політики.

3.2.2. Облікова політика Фонду встановлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

3.2.3. Фінансова звітність Фонду за МСФЗ складається і подається Адміністратором Фонду згідно з ч. 6 ст. 21 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» Раді Фонду та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку. Фінансова звітність Фонду оприлюднюється відповідно до Законів України «Про недержавне пенсійне забезпечення», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та нормативно-правових документів НКЦПФР.

3.2.4. Звітним періодом є календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня звітного року.

3.2.5. Функціональною валютою вважається українська гривня.

3.2.6. Перелік та назви форм фінансової звітності Фонду відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

3.2.7. Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Фонду.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

3.2.8. У зв'язку з тим, що у Фонді нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівною 12 місяцям.

3.2.9. Пенсійні активи

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з коштів на поточних рахунках та строкових депозитів.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається, зазвичай, як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, упродовж не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній та іноземній валюті, а також у банківських металах.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта суб'єкта господарювання.

Банківські метали – це золото, яке зберігається безготівковим чином на банківських рахунках.

До грошових коштів також прирівнюються кошти, депоновані (блоковані) на торгових рахунках та призначені для покриття операцій купівлі на ринку заявок фондової біржі.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті та банківських металах здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (далі – НБУ).

У разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Депозити (крім депозитів до запитання)

Депозит (вклад) – це грошові кошти в безготівковій формі у валюті України або в іноземній валюті, або банківські метали, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під відсоток або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору.

Депозит визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Витрати за операцією, навіть якщо вони прямо відносяться до укладання договору про депозит, не включаються до первісної оцінки депозиту, а визнаються витратами періоду.

Винятком, коли номінальна вартість депозиту може не дорівнювати його справедливій вартості, може бути суттєва відмінність відсоткової ставки, передбаченої депозитним договором, від поточних ринкових ставок за подібними депозитами, у результаті чого дисконтовані грошові потоки за різними ставками можуть суттєво відрізнятись.

Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків.

У такому разі вартість очікуваних грошових потоків за депозитом – це теперішня вартість грошових потоків (виплат за депозитним договором), які очікуються до отримання відповідно до графіку виплат, дисконтованих за депозитними ставками. Справедлива вартість очікуваних грошових потоків відображає нинішні ринкові очікування стосовно таких майбутніх грошових потоків.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

У разі зміни справедливої вартості депозитів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Зміни справедливої вартості депозитів можливі у випадку суттєвих коливань (підвищення або зниження) поточних ринкових відсоткових ставок подібних депозитів.

У разі виникнення таких коливань здійснюється перерахунок справедливої вартості депозитів, а зміна справедливої вартості визнається у прибутку (збитку) звітного періоду.

Подальша оцінка депозитів у разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або ухвалення НБУ рішення про ліквідацію банківської установи здійснюється в сумі очікуваних надходжень грошових коштів з урахуванням ймовірності та строку їх повернення.

За відсутності ймовірності повернення депозитів визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Подальша оцінка депозитів в іноземній валюті та банківських металах здійснюється у функціональній валюті за офіційним курсом НБУ.

Боргові цінні папери

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» до складу активів пенсійного фонду в боргових цінних паперах можуть належати облігації, іпотечні облігації та ощадні (депозитні) сертифікати.

Облігація – це цінний папір, що посвідчує внесення його першим власником грошей, визначає відносини позики між власником облігації та емітентом, підтверджує зобов'язання емітента повернути власникові облігації її номінальну вартість у передбачений проспектом емісії (для державних облігацій України – умовами їх розміщення) строк та виплатити дохід за облігацією, якщо інше не передбачено проспектом емісії (для державних облігацій України – умовами їх розміщення).

Іпотечна облігація – це іменний цінний папір, що засвідчує внесення грошових коштів її власником і підтверджує зобов'язання емітента відшкодувати йому номінальну вартість цієї облігації та грошового доходу в порядку, встановленому Законом України «Про іпотечні облігації» та проспектом емісії, а в разі невиконання емітентом зобов'язань за іпотечною облігацією надає її власнику право задовольнити свою вимогу за рахунок іпотечного покриття, яким забезпечене виконання зобов'язань емітента.

Ощадний (депозитний) сертифікат – це неемісійний цінний папір, що видається на певний строк (під відсотки, передбачені умовами його видачі) та підтверджує суму вкладу, внесеного в банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом встановленого строку суми вкладу та відсотків, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав.

Боргові цінні папери визнаються у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів.

Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості боргових цінних паперів, які придбаваються, визнається прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Борговий цінний папір повинен бути нескасовно призначений як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання, яку інколи називають «неузгодженістю обліків», що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Справедлива вартість боргового цінного паперу оцінюється за мінімальним серед організаторів торгів, на яких обертається такий цінний папір, офіційним біржовим курсом на дату оцінки (1-й рівень ієрархії).

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Справедлива вартість державної облигації, щодо якої організатори торгів не встановили біржовий курс, визначається за формулою (2) виходячи із значення дохідності до погашення, розрахованої при визначенні справедливої вартості такої облигації, що оприлюднюється НБУ в перший робочий день, наступний за датою оцінки (1-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість боргового цінного паперу, що не може бути визначена за 1-м рівнем ієрархії, оцінюється з урахуванням дохідності до погашення виходячи із значення останньої справедливої вартості такого паперу, визначеною за 1-м рівнем ієрархії (2-й рівень ієрархії):

$$P = \sum_{i=1}^n \frac{C_i}{(1 + y_M)^{d_i/365}} + \frac{N}{(1 + y_M)^{d_n/365}} \quad (2)$$

де P – справедлива вартість боргового цінного паперу;

y_M - дохідність до погашення (оферти);

C_i - величина виплати (купонної, амортизаційної) у i -тий період, грн.;

d_i - кількість днів до 1, 2, ... n виплати на дату розрахунку;

N - номінальна вартість або залишкова від номінальної вартість цінних паперів, грн.;

d_n - кількість днів до дати погашення цінних паперів.

Розрахунок дохідності до погашення y_M здійснюється за наведеною формулою в зворотному порядку наближеними математичними методами виходячи із значення P , що дорівнює останній справедливій вартості, визначеній за 1-м рівнем ієрархії, та дати встановлення такої вартості.

Справедлива вартість боргового цінного паперу, що не може бути визначена за 1-м та 2-м рівнями ієрархії, оцінюється за наведеною формулою, в якій використовується дохідність до погашення, розрахована виходячи із значення P , що дорівнює вартості придбання такого цінного паперу (3-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість боргових цінних паперів, обіг яких зупинений або по яких оголошено дефолт, дорівнює нулю.

Інструменти капіталу

Інструменти капіталу – це будь-які контракти, які засвідчують залишкову частку в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

До інструментів капіталу відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Акція – це іменний цінний папір, який посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, у тому числі право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, передбачені Цивільним кодексом України та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств, і законодавством про інститути спільного інвестування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» розглядає акції як інвестиції в інструменти капіталу.

Інструменти капіталу визнаються у Звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів.

Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості придбаних інструментів капіталу, різниця визнається як прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Витрати на придбання інструментів капіталу визнаються витратами періоду і не включаються до первісної справедливої вартості інструментів капіталу.

Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду інструментів капіталу оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо інструменти капіталу мають обіг

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

більш як на одному організаторі торгівлі, то під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього інструменту капіталу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. Якщо свідчень на користь протилежного положення немає, ринок, на якому Фонд зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Оцінка інструментів капіталу, що входять до складу активів Фонду та перебувають у біржовому списку організатора торгівлі і при цьому не мають визначеного біржового курсу на дату оцінки, здійснюється за останньою балансовою вартістю. Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Фонд визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки або залучає до оцінки незалежного оцінювача. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент провадить діяльність, а також змінами у кон'юктурі фондового ринку.

Інструменти капіталу іноземних емітентів, що перебувають в обігу та пройшли лістинг на одній з провідних іноземних бірж, зазначеній у ст. 47 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», оцінюються за біржовим курсом (ціною закриття біржового торгового дня), визначеним цією біржою на дату оцінки активів НПФ.

Справедлива вартість цінних паперів емітентів, обіг яких зупинений або заблокований визначається відповідно до Облікової політики Фонду.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

Дебіторська заборгованість може бути нескасовно призначена як така, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки. У разі змін справедливої вартості дебіторської заборгованості, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

3.2.10. Зобов'язання

У Концептуальній основі фінансової звітності за МСФЗ в редакції 2020 р. змінено визначення активу, зобов'язання, власного капіталу та доходів та витрат.

Зобов'язання — це теперішній обов'язок суб'єкта господарювання передати економічний ресурс унаслідок минулих подій.

Зобов'язання існує в разі одночасного виконання всіх трьох критеріїв: а) суб'єкт господарювання має обов'язок; б) обов'язок передбачає передання економічного ресурсу; та в) обов'язок є теперішнім обов'язком, що існує внаслідок минулих подій.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

– Фонд сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;

– Фонд не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання упродовж щонайменше 12 місяців після звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення.

3.2.11. Доходи

Відповідно до Концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ в редакції 2020 р. Дохід — це збільшення активів або зменшення зобов'язань, наслідком якого є зростання власного капіталу, крім як унаслідок здійснення внесків держателями вимог до власного капіталу.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Це, власне, означає, що визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

а) Фонд передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;

б) за Фондом не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

в) суму доходу можна достовірно оцінити;

г) ймовірно, що до Фонду надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається у прибутку або збитку, якщо: є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з операцією, надходять до Фонду, або можна достовірно оцінити суму доходу.

Дохід за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у прибутку або збитку.

Дохід оцінюється за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана або підлягає отриманню. Сума доходу, яка виникає в результаті операції, як правило, визначається шляхом угоди між суб'єктом господарювання та покупцем або користувачем активу. Вона оцінюється за справедливою вартістю отриманої компенсації або компенсації, яка має бути отримана з урахуванням суми будь-якої торговельної знижки чи знижки з обсягу, що надається суб'єктом господарювання.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається на такій основі:

а) відсотки визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Ефективна ставка відсотка — це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів упродовж очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом коротшого періоду до його балансової вартості. У разі розміщення депозитів на звичайних умовах ефективна ставка відсотка відповідає номінальній. Незвичайними умовами розміщення депозитів є суттєве відхилення номінальної ставки відсотка від ставок за подібними депозитами;

б) дивіденди визнаються, коли встановлюється право Фонду на їх отримання.

Коли виникає невизначеність щодо отримання суми, яку вже включено до суми доходу, неотримана сума (або сума, щодо якої перестає існувати ймовірність відшкодування), визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

3.2.12. Витрати

Відповідно до Концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ в редакції 2020 р. *Витрати* — це зменшення активів або збільшення зобов'язань, наслідком якого є зменшення

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

власного капіталу, крім як унаслідок здійснення розподілу держателям вимог до власного капіталу.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

3.3. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

Питання, не врегульовані обліковою політикою Фонду, регулюються відповідно до МСФЗ та чинного законодавства України.

3.4. Відповідність облікової політики звітного та попереднього періодів

Прийнята облікова політика відповідає обліковій політиці, що застосовувалася в попередньому звітному році.

3.5. Інформація про добровільні зміни в обліковій політиці

У 2020 році добровільні зміни до облікової політики не вносились.

За звітний період облікова політика застосовувалась послідовно до всіх операцій. Зміни і доповнення до облікової політики Фонду можуть бути внесені виключно якщо:

а) вимагається МСФЗ, або

б) призводить до того, що фінансова звітність надає достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки суб'єкта господарювання.

4. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ

4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації

Фонд функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з політичною нестабільністю (місцеві вибори у 2020 році) та продовженням збройного конфлікту на сході України. Ситуація значно ускладнилась із-за пандемії COVID-19, яка фактично привела до економічної кризи в Україні та всьому світі. Починаючи з березня 2020 року Фонд працював в умовах адаптивного карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Крім того, розвиток недержавного пенсійного забезпечення значною мірою гальмує невизначеність щодо впровадження обов'язкового накопичувального рівня, незрозумілість механізмів його впровадження, термінів та процедур.

У зв'язку з цим неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Фонду. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та можливість збереження вартості його активів. Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

4.2. Основні припущення, оцінки та судження

Під час підготовки фінансової звітності Фонд здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань.

Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Фонду інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, у яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

4.2.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, застосовуються судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час формування судження враховується прийнятність наведених далі джерел у низхідному порядку:

а) вимоги в МСФЗ, де ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;

б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час формування судження враховуються крайні положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

4.2.2. Судження щодо справедливої вартості активів Фонду

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів.

Для оцінки статей, включених до фінансової звітності Фонду, було використано валюту первинного економічного середовища, у якому працює Фонд (функціональна валюта). Нею є українська гривня.

Основні курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

Валюта	31 грудня 2020 р., грн.	31 грудня 2019 р., грн.
1 долар США (USD)	28,2746	23,6862

Однак, слід зазначити, що переоцінка активів в іноземній здійснювалась щоденно по курсах Національного банку України, що діяли на відповідний день у 2020 році.

4.2.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

4.2.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу пенсійних активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

4.2.5 Використання ставок дисконтування

Фонд не має у своїх активах інструментів, до яких може застосовуватись дисконтування. Всі депозити розміщені відповідно до ринкових умов, тому оцінюються за справедливою вартістю (по номіналу). Дебіторська заборгованість Фонду класифікується як короткострокова, оцінюється за справедливою вартістю (по номіналу).

Але, при визначенні справедливої оцінки фінансових інструментів, наприклад, облігацій, емітованих Міністерством фінансів України, для кожного окремого інструмента можуть використовуватись індивідуальні ставки дисконтування в залежності від терміну погашення та дохідності окремого фінансового інструменту.

4.2.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів Фонду

Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, що знаходяться в стадії ліквідації, відображаються в балансі за нульовою вартістю. Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, які не виконують своїх зобов'язань протягом місяця, відображаються в балансі за справедливою вартістю, яка є нижчою за номінальну. Значне й тривале зниження справедливої вартості акції банку є свідченням того, що такий фінансовий інструмент знецінений, а це призвело до винесення судження щодо його знецінення до нульової вартості.

На кожен звітну дату управлінський персонал проводить аналіз фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається на основі власного професійного судження управлінського персоналу за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Управлінський персонал здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСБО 26 на кінець кожного звітного періоду.

<i>Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю</i>	<i>Методики оцінювання</i>	<i>Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)</i>	<i>Вихідні дані</i>
--	----------------------------	---	---------------------

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їхній номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити (крім депозитів до запитання)	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків (якщо депозит розміщений за ставками, які значно відрізняються від ринкових). Якщо депозит розміщений за ринковими ставками, то подальша оцінка здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює його номінальній вартості.	Дохідний, Ринковий	Ставки за депозитами, ефективні ставки за депозитними договорами
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

5.2. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ціни котирування (не скориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання)		2 рівень (вхідні дані, (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання прямо або опосередковано)		3 рівень (вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі)		Усього	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Дата оцінки								
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	84	-	-	-	-	6	84
Депозити (крім депозитів до запитання)	8165	10591	-	-	-	-	8165	10591
Боргові цінні папери	24604	16070	-	-	-	-	24604	16070
Інструменти капіталу	454	2196	-	-	1586	-	2040	2196
Дебіторська заборгованість	-	-	168	109	-	-	168	109
Поточні зобов'язання	-	-	159	106	-	-	159	106

5.3. Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості

У 2020 було переміщення між рівнями ієрархії. У зв'язку з цим, що обіг акцій ПАТ «Мотор Січ» досі заблокований, та йдуть процеси щодо врегулювання ситуації навколо цієї компанії, даних про справедливую вартість цих паперів не має у відкритому доступі. У зв'язку із цим управлінський персонал вирішив віднести акції ПАТ «Мотор Січ» до 3 рівня ієрархії, поки не відновиться обіг цих паперів на фондових біржах.

5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Управлінський персонал вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. НОВІ СТАНДАРТИ, РОЗ'ЯСНЕННЯ ТА ПОПРАВКИ ДО ЧИННИХ СТАНДАРТІВ ТА РОЗ'ЯСНЕНЬ, ЯКІ ВПЕРШЕ ЗАСТОСОВАНІ ФОНДОМ

6.1. Стандарти та поправки, що набули чинності

У Концептуальній основі фінансової звітності за МСФЗ в редакції 2020 р. змінено визначення активу, зобов'язання, власного капіталу та доходів та витрат.

Відповідно до Концептуальних основ фінансової звітності за МСФЗ в редакції 2020 року:

Актив — теперішній економічний ресурс, що контролюється суб'єктом господарювання внаслідок минулих подій.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Економічний ресурс — право, що має потенціал створення економічних вигід.

Зобов'язання — це теперішній обов'язок суб'єкта господарювання передати економічний ресурс унаслідок минулих подій.

Зобов'язання існує в разі одночасного виконання всіх трьох критеріїв: а) суб'єкт господарювання має обов'язок; б) обов'язок передбачає передання економічного ресурсу; та в) обов'язок є теперішнім обов'язком, що існує внаслідок минулих подій.

Власний капітал — це залишкова частка в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

Визначення доходів та витрат:

Дохід — це збільшення активів або зменшення зобов'язань, наслідком якого є зростання власного капіталу, крім як унаслідок здійснення внесків держателями вимог до власного капіталу.

Витрати — це зменшення активів або збільшення зобов'язань, наслідком якого є зменшення власного капіталу, крім як унаслідок здійснення розподілу держателям вимог до власного капіталу.

З цих визначень доходу та витрат випливає, що внески держателів вимог до власного капіталу не є доходом, а розподіл держателям вимог до власного капіталу не є витратами. Дохід та витрати є елементами фінансової звітності, що стосуються фінансових результатів суб'єкта господарювання. Користувачі фінансової звітності потребують інформації як про фінансовий стан суб'єкта господарювання, так і про його фінансові результати. Отже, попри те, що дохід і витрати визначено з погляду змін у розмірах активів і зобов'язань, інформація про дохід і витрати так само важлива, як інформація про активи та зобов'язання.

У Концептуальній основі фінансової звітності за МСФЗ в редакції 2020 р. введено поняття «Основи оцінки».

Елементи, що визнаються у фінансовій звітності, кількісно зазначаються в грошовому вираженні. Для цього необхідно обрати основу оцінки. **Основа оцінки — це певна ідентифікована властивість (наприклад, історична собівартість, справедлива вартість чи вартість виконання) статті, що оцінюється. Застосування основи оцінки до активу чи зобов'язання породжує оцінку цього активу чи зобов'язання та відповідних доходів і витрат.**

До основ оцінки за поточною вартістю належать:

- а) справедлива вартість;
- б) вартість при використанні для активів і вартість виконання для зобов'язань; та
- в) поточна собівартість.

Справедлива вартість — це ціна, яку було б одержано в разі продажу активу чи сплачено за передання зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку станом на дату оцінки.

Вартість при використанні — це теперішня вартість грошових потоків або інших економічних вигід, які суб'єкт господарювання розраховує отримати від використання активу та його остаточного вибуття.

Вартість виконання — це теперішня вартість грошових коштів або інших економічних ресурсів, які, як очікує суб'єкт господарювання, він буде зобов'язаний передати при виконанні ним зобов'язання.

Поточна собівартість активу — це собівартість еквівалентного активу на дату оцінювання, що складається з компенсації, яку довелося б сплатити на дату оцінювання, та витрати на операцію, які довелося б здійснити на ту саму дату. Поточна собівартість зобов'язання — це компенсація, яку було б одержано за еквівалентне зобов'язання на дату оцінки, мінус витрати на операцію, які довелося б здійснити на ту саму дату.

Фонд обирає та застосовує свою облікову політику послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними. Якщо МСФЗ вимагає або дозволяє

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

таке визначення категорій, Фонд обирає прийнятну облікову політику та послідовно застосовує її до кожної категорії.

Крім того, з 01.01.2020 року вступили в силу наступні нові стандарти та поправки:

Поправки до МФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Поправки до МСФЗ 7 та МСФЗ 9 – Реформа базової процентної ставки

Поправки до МСБО 1 та МСБО 8 – «Визначення суттєвості»

В цілому, облікова політика звітного року відповідає тій, що застосовувалась у попередньому звітному році. У 2020 році Фонд не застосовував вперше нові стандарти та поправки до чинних стандартів, які набули чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати. Фонд не застосовував достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу.

Нові стандарти і поправки, які набули чинності у 2020 році, не мали істотного впливу на річну фінансову звітність Фонду.

6.2 Нові та переглянуті стандарти, які ще не набули чинності

На дату затвердження цих фінансових звітів Фонд не застосовував наступні нові та переглянуті МСФЗ, які ще не набули чинності:

МСФЗ	Характер змін
МСФЗ 17 «Страхові контракти» (запроваджується не раніше 2023 року)	МСФЗ 17 встановлює принципи визнання, оцінки та подання страхових контрактів, замінюючи при цьому МСФЗ 4 Страхові контракти. МСФЗ 17 окреслює загальну модель модифіковану для страхових контрактів з прямою участю, описану як підхід з перемінною оплатою. Загальну модель можна спростувати за умови відповідності деяким критеріям через оцінювання зобов'язання на решту періоду покриття з використанням розподілу страхової премії. Загальна модель використовує поточні припущення для оцінки суми, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків, а також вимірює вартість такої невизначеності. Вона також враховує ринкову ставку відсотка та вплив опцій власників полісів та гарантій.
МСФЗ 10 та МСБО 28 (зміни) «Продаж або внесок активів інвестором в асоційовану компанію або спільне підприємство» (запроваджується з 2021 року)	Зміни до МСФЗ 10 та МСБО 28 стосуються ситуацій, коли існує продаж або внесок активів інвестором в асоційовану компанію або спільне підприємство. Так, зміни говорять, що прибуток чи збитки внаслідок втрати контролю над дочірньою компанією внаслідок операції з асоційованою компанією чи спільним підприємством, де облік ведеться за методом участі в капіталі, визнається в складі прибутків чи збитків материнської компанії лише в тій мірі, яка не стосується непов'язаних з цим інтересів інвестора в асоційованій компанії чи спільному підприємстві. Аналогічно цьому, прибутки та збитки внаслідок переоцінки інвестицій в экс-дочірній компанії (яка стала асоційованою компанією чи спільним підприємством, облік якої ведеться за методом участі в капіталі) до справедливої вартості визнаються в складі прибутків чи збитків материнської компанії лише в тій мірі, яка не стосується непов'язаних з цим інтересів інвестора в новій асоційованій компанії чи спільному підприємстві.
МСФЗ 3 «Визначення бізнесу» (запроваджується з 2022 року та застосовується перспективно)	Зміни уточнюють, що, хоча бізнес зазвичай має вихід якоїсь продукції, це не є необхідним для того, щоб сукупність видів діяльності та активи кваліфікувались як бізнес. Для того, щоб вважатись бізнесом, діяльність та активи повинні включати, як

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

	<p>мінімум, вхід чогось та матеріальний процес, що разом створюють можливість створення вихідної продукції.</p> <p>Наводяться додаткові поради для визначення, чи було створено матеріальний процес.</p> <p>Зміни також впроваджують як опцію тест концентрації, який дозволяє виконати спрощену оцінку, чи є сукупність видів діяльності та активи бізнесом, чи ні. За цим опціонним тестом концентрації, створена сукупність видів діяльності та активи не вважаються бізнесом, якщо майже вся справедлива вартість валових активів є сконцентрованою в одному активі, якій можна ідентифікувати, або групі аналогічних активів.</p>
<p>Зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» (запроваджується з 2023 року та застосовується ретроспективно)</p>	<p>Уточнена класифікація поточних та непоточних зобов'язань. До внесення змін суб'єкт господарювання для класифікації зобов'язання, як поточного повинен був не мати безумовного права відстрочити його погашення протягом як мінімум 12 місяців. Змінами роз'яснено наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Що мається на увазі під правом відстрочити врегулювання зобов'язань; - Право відстрочити врегулювання зобов'язань має існувати на кінець періоду; - На класифікацію зобов'язань не впливає ймовірність того, чи організація скористається своїм правом відстрочити виконання зобов'язань; - Умови зобов'язання не будуть впливати на його класифікацію, тільки якщо похідний інструмент, вбудований в конвертоване зобов'язання, сам по собі є пайовим інструментом.
<p>Зміна до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» (запроваджується з 2022 року та має модифікований підхід у застосуванні)</p>	<p>Доповнення стосуються визначення які саме витрати враховуються при розрахунку того, чи є контракт обтяжливим. А саме, витрати є додатковими витратами на виконання даного договору, та розподіленими витратами, що безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні та адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором, крім випадків, коли вони явним чином підлягають відшкодуванню контрагентом.</p>
<p>Доповнення до МСБО 16 «Основні засоби» (запроваджується з 2022 року та застосовується ретроспективно)</p>	<p>Доповнення забороняють зменшувати вартість основних засобів на вартість побічної продукції, що була отримана при підготовці основних засобів до експлуатації. Замість цього, надходження від продажу такої продукції та вартість її виробництва мають бути визнані в прибутку/збитку.</p>
<p>Доповнення до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода при проведенні тесту у 10% при припиненні визнання фінансових зобов'язань (запроваджується за 2022 року, застосовується до зобов'язань, що були модифіковані після цієї дати)</p>	<p>До сум комісійної винагороди, які враховуються при оцінці того, чи є умови нового зобов'язання такими, що суттєво відрізняються від умов первісного зобов'язання, враховуються тільки ті комісійні, які були виплачені або отримані між визначеним кредитором та позичальником, в тому числі від імені іншої сторони</p>
<p>Доповнення до МСБО 41 «Сільське господарство» (запроваджується з 2022 року та застосовується перспективно)</p>	<p>Під час оцінки справедливої вартості активів, що відносяться до сфери застосування даного стандарту, не враховуються грошові потоки, що пов'язані з оподаткуванням.</p>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

7. РЕКЛАСИФІКАЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ЗА ЗВІТНИЙ РІК ПОРІВНЯНО З ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ПОПЕРЕДНЬОГО РОКУ ТА ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

8. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТНОСТІ

8.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2020 року порівняно зі станом на 31 грудня 2019 року грошові кошти Фонду представлені в наступній таблиці:

Грошові кошти	31 грудня 2020 року тис. грн.	31 грудня 2019 року тис. грн.
Поточні рахунки в національній валюті	6	84
Грошові кошти в національній валюті на депозитних рахунках	6 610	6 479
Грошові кошти в доларах США на депозитних рахунках (еквівалент по курсу НБУ)	1 555	4 112
<i>Сума в валюті (USD)</i>	55	174
Всього	8 171	10 675

8.2. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції	31 грудня 2020 р., тис. грн.	31 грудня 2019 р., тис. грн.
Акції українських емітентів	1 586	1 586
Акції іноземних емітентів	454	610
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, із них:	17 015	11 771
• внутрішньої державної позики (номіновані у доларах США)	3 249	6 789
• внутрішньої державної позики (номіновані у гривні)	13 766	4 982
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України	7 589	4 299
Всього	26 644	18 266

8.3. Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість	31 грудня 2020 р., тис. грн.	31 грудня 2019 р., тис. грн.
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів у вигляді відсотків по депозитам в національній валюті	168	90
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів у вигляді відсотків по депозитам в іноземній валюті (USD)	0	19
Всього	168	109

8.4. Кредиторська заборгованість та поточні зобов'язання

Кредиторська заборгованість	31 грудня 2020 р.,	31 грудня 2019 р.,

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

	тис. грн.	тис. грн.
Кредиторська заборгованість за послуги обслуговуючим Фонд компаніям	129	106
Забезпечення на оплату послуг аудитора	30	0
Всього	159	106

Відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» було створено резерв по майбутнім витратам Фонду за проведення аудиту річної фінансової звітності за 2020 рік у сумі 30 тис. гривень.

8.5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду

	31 грудня 2020 р., тис. грн.	31 грудня 2019 р., тис. грн.
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	34 824	28 944

8.6. Інші фінансові доходи

Фінансові доходи	2020 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Нараховані відсотки по депозитах	1 075	1 385
Нарахований купонний дохід по облігаціях внутрішньої державної позики	1 571	1 670
Дивіденди по акціям іноземних емітентів	20	54
Нарахований купонний дохід по облігаціях підприємств	1 047	495
Всього	3 713	3 604

8.7. Інші доходи

Інші доходи	2020 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Дохід від дооцінки цінних паперів, в т.ч.:	7 698	4 428
• акцій іноземних емітентів	115	53
• облігацій внутрішньої державної позики	6 662	3 934
• облігацій підприємств	921	441
Дохід від реалізації фінансових інвестицій, в т.ч.:	10 221	23 733
• облігацій внутрішньої державної позики	7 508	1 415
• облігацій внутрішньої державної позики (погашення)	0	22 318
• облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України (погашення)	2 713	0
Дохід від зміни вартості довгострокових зобов'язань	2 170	4 937
Всього	20 089	33 098

8.8. Інші операційні доходи

Інші операційні доходи	2020 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Дохід від операційної курсової різниці	1 432	1 384
Дохід від списання кредиторської заборгованості, в т.ч.:	0	35
➤ дохід від зобов'язань по виплатах учасникам, як нараховані без документальних підстав	0	33
➤ дохід від неперсоніфікованих внесків	0	1
➤ дохід від помилково зарахованим на рахунок Фонду коштам	0	1
Всього	1 432	1 419

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

8.9. Інші витрати

Інші витрати	2020 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Втрати від уцінки цінних паперів, в т.ч.	4 437	6 921
• акції іноземних емітентів	271	223
• облігацій внутрішньої державної позики	3 267	6 226
• облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України	899	472
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	10 148	22 909
• облігацій внутрішньої державної позики	7 296	1 415
• облігацій внутрішньої державної позики (погашення)	0	21 494
• облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України (погашення)	2 852	0
Витрати від зміни вартості довгострокових зобов'язань	8 284	5 013
Всього	22 869	34 843

8.10. Інші операційні витрати

Інші операційні витрати	2020 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Втрати від операційної курсової різниці	881	1 822
Сумнівні та безнадійні борги	0	1
Всього	881	1 823

8.11. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати	2020 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Витрати на оплату послуг обслуговуючих Фонд компаній, в т.ч.:	1 484	1 455
Послуги торговців цінними паперами	30	40
Послуги з адміністрування	321	336
Послуги за проведення планових аудиторських перевірок	60	35
Послуги зберігача	106	103
Послуги з управління активами	962	932
Послуги нотаріуса	0	9
РКО (ЗБІР по відправці акцій MXP SE, ISIN US55302T2042)	3	0
РКО послуги банку-кореспондента	2	0
Всього	1 484	1 455

8.12. Пенсійні внески та виплати учасникам

Показники	20 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.
Пенсійні внески, всього	172	129
- від фізичних осіб	26	34
- від роботодавців	146	95
Переведено пенсійних коштів до Фонду	0	0
Всього надходжень до фонду	172	129
Пенсійні виплати, всього	390	372
- на строк від 10 до 15 років	19	17
- одноразові виплати	371	355
Заборгованість недержавного пенсійного фонду по	0	5

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів		
Переведено з Фонду до іншої фінансової установи	16	0
Всього, виплат учасникам	406	378

9. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

9.1. Операції з пов'язаними сторонами

На вимогу п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони» якщо суб'єкт господарювання здійснював операції зі зв'язаними сторонами протягом періодів, що охоплюються фінансовою звітністю, він повинен розкрити інформацію про характер відносин зі зв'язаними сторонами, а також інформацію про такі здійснені операції та залишки заборгованості, в тому числі зобов'язання, яку потребують користувачі для розуміння потенційного впливу цих відносин на фінансову звітність.

Станом на 31.12.2020 року пов'язаними особами Фонду, які могли вплинути на діяльність Фонду, були особи, визначені у п. 1.4.1., а саме :

Засновники Фонду, члени ради Фонду, компанії, що здійснюють обслуговування Фонду (Адміністратор Фонду, Компанія з управління активами та Банк-Зберігач).

Засновник Фонду - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ІВЕКС ЕССЕТ МЕНЕДЖМЕНТ», має укладений пенсійний контракт та сплачує пенсійні внески до Фонду на користь своїх працівників.

Операції з обслуговуючими компаніями регламентовані Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та відповідними договорами. Будь-які операції, не передбачені Законом та договором, проводити між Фондом та його обслуговуючими компаніями заборонено.

Операцій між Фондом та членами ради Фонду у 2020 році не було.

9.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання

Фонд не має умовних активів і зобов'язань, а також і невизнаних контрактних зобов'язань. Фонд має право здійснювати пенсійні виплати згідно діючого законодавства.

9.3. Судові процеси

Станом на 31.12.2020 року Фонд не приймає участі у судових процесах.

9.4. Ризики

Фонд усвідомлює, що інвестиційна діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у мінливому ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних та об'єктивних чинників, вірогідність і напрям впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний, ринковий та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий та інший ціновий ризик.

Управління ризиками Фондом здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

9.4.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Фонду є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Відповідно до Інвестиційної декларації використовуються наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти відповідно до кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів упродовж останніх п'яти років.

Кредитний ризик: підсумкові кількісні дані на 31.12.2020 року

Одиниця виміру, тис. грн.

Активи	31.12.2020	Частка від активів, %	31.12.2019	Частка від активів, %
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	17015	48,64	11771	40,53
Облігації українських емітентів	7589	21,69	4299	14,80
Всього:	24604	70,33	16070	55,33

Інвестування в облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, є умовно-безризиковим активом, тому тут мінімізація можлива тільки шляхом диверсифікації серій облігацій. На звітну дату у складі активів Фонду було 5 серій облігацій, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, з них 1 серій єврооблігацій та 4 серії облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП).

Протягом 2020 року Фондом було додатково інвестовано у облігації українських емітентів (ТОВ «РУШ» та ТАСкомбанк), та збільшено відсоток відповідних інвестицій. Фонд вважає, що інвестування в облігації українських емітентів несе мінімальних кредитний ризик, враховуючи високий інвестиційний рейтинг емітентів. Компанія з управління активами Фонду постійно аналізує діяльність емітентів, облігації яких є у портфелі Фонду, та при виникненні негативних результатів аналізу та/або результатів, які ставлять під сумнів надійність емітента, КУА буде негайно позбавлятися цих паперів.

9.4.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний та відсотковий. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Фонд наражається на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти).

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Для пом'якшення цінового ризику Фонд використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти, що встановлені в Інвестиційній декларації.

Аналіз чутливості до іншого цінового ризику здійснювався за фінансовими інструментами, оціненими за 1-м рівнем ієрархії справедливої вартості (Примітка 5.2).

Для індикації рівня ризику використовувалися показники стандартного відхилення і коефіцієнту варіації. При чому, ми здійснювали такий аналіз по щоденних даних індексу

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ПФТС. Індекс ПФТС у 2020 році знизився на 1,9%, тоді як у попередньому 2019-му році знизився на 8,5%. Причому, волатильність значення самого індексу теж знизилася з 3,6% до 1,9%. Такі низькі значення говорять про те, що на них не можна орієнтуватися, як на температуру тіла давно померлої людини. Те саме відбувається і з українським ринком акцій. На такі практично «мертві» зміни та непомітну волатильність вплинули такі фактори:

- Збільшення списку допущених до обороту в Україні акцій закордонних компаній;
- Ступінь ліквідності українських акцій спустився практично до нуля, а та ліквідність яка була, була переважно штучною;
- Небажання купувати досить нормальні активи, по яких спостерігається корпоративний конфлікт або є загроза сквіз-ауту (наприклад, Укрнафта, Центренерго, Турбоатом);
- Пандемія COVID-19 затримала виплати дивідендів деяких компанії, що призвело до несприятливих коливань і зупинки росту цін акцій, яке відновилось тільки після сплати дивідендів за 2019 рік у жовтні 2020 року;
- Продовження блокування НКЦПФР на вимогу СБУ акцій ПАТ "Мотор Січ".

Український ринок акцій давно вийшов з кореляції зі світовими ринками, тому орієнтуватися на показники чутливості цін до індексу немає ніякого сенсу. В таких умовах треба тримати фундаментально міцні активи, які генерують прибуток і щороку платять без затримки дивіденди. До таких паперів можна віднести акції Миронівського хлібопродукту, які є у портфелі Фонду.

На наступний рік можна очікувати деякого підвищення ринкових ризиків, оскільки можна очікувати приватизації окремих великих державних компаній, які частково запропонують активи на український фондовий ринок, як це планувала НКЦПФР. І можна очікувати розблокування акцій ПАТ «Мотор Січ» оскільки президент особисто взяв це питання під контроль. Відновлення обігу акцій ПАТ «Мотор Січ» принесе Фонду додатковий дохід за рахунок збільшення ринкової ціни на ці папери. Й навпаки, якщо питання з ПАТ «Мотор Січ» буде вирішено не на користь компанії та акціонерів, та обіг акцій ПАТ «Мотор Січ» буде зупинений назавжди, то Фонд отримує збиток у розмірі 1586 тис. гривень від знецінення цих паперів.

Також у 2021 році ми очікуємо прибуток від переоцінки акцій Миронівського хлібопродукту, оскільки акції МХП в Лондоні дійшла до дна, і тільки пандемія COVID-19 не давала їм перейти в висхідний тренд.

9.4.3. Валютний ризик

Це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Визначення порогу чутливості Фонду здійснювалося на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Валютні ризики Фонду виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Фонд інвестує кошти в державні облігації у доларах США та в банківські депозити в іноземній валюті.

У 2020 році Фонд отримав інвестиційний прибуток у розмірі 21,21 % у тому числі й тому, що курс долара до гривні протягом 2020 року виріс на 19,37 %.

Чутливі до коливань валютного курсу активи, тис. гривень

Тип активу	31.12.2020 р.	31.12.2019 р.
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (номіновані у доларах США), по курсу НБУ	3249	6789
Частка в активах Фонду, %	9,29	23,37

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Депозитні рахунки в доларах США	1555	4112
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	<i>4,45</i>	<i>14,15</i>
РАЗОМ	4804	10901
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	<i>13,74</i>	<i>37,52</i>

Протягом 2020 року Фонд зменшував долю валютних активів на піку зростання курсу долара. Таким чином, Фонд фіксував дохідність по валютних інструментах. У 2021 році ми вважаємо, що курс долара по відношенню до гривні вже не буде зростати так, як в 2020 року, тому компанія з управління активами на початку 2021 року має позбутися валютних інвестицій. Таким чином, можемо сказати, що у 2021 році валютні для Фонду будуть відсутні.

9.4.4. Відсотковий ризик

Це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Фонд усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись, і це впливатиме на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, Фонд контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній та іноземній валютах з фіксованою відсотковою ставкою.

Фонд здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі значного зростання відсоткових ризиків Фонд має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Протягом 2020 року вплив змін процентних ставок був негативним, оскільки крім початку року, більшість часу ставки по банківських депозитах знижувалися, що негативно вплинуло на дохідність Фонду. Отже, у 2020 році, можна сказати, що процентні ризики проявилися досить суттєво. Негативні очікування є й на наступний рік, але вже не такі суттєві, оскільки НБУ дійшов фактично до межі зниження облікової ставки відповідно до кредитного рейтингу України.

Протягом 2020 року НБУ вісім разів знижував облікову ставку, й знизив її більше ніж у 2 рази, з 13,5 % до 6 %. Відповідно до цього знижувались й ставки по банківських депозитах.

При цьому дохідність гривневих депозитів знижувалась швидше ніж дохідність по облігаціях, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України.

Істотно впала і дохідність державних облігацій за рахунок масової купівлі цих паперів нерезидентами, проте, під кінець року дохідність почала відновлюватись. Якщо в звітному році купувалися облігації зі зниженою дохідністю навіть 8-10%, то наприкінці 2020 року довгі ОВДП можна було придбати з дохідністю майже 12%.

У 2021 році можливо дохідність по облігаціях внутрішньої державної позики знову знизиться до 9-10%, але це вже не буде критично для Фонду, як це відбулося у звітному 2020 році. В прогнозованому 2021 році різниця у дохідності для державних облігацій буде несуттєвою.

Для Фонду з помірно-консервативною стратегією частка 93,67 % у депозитах та облігаціях є вагомим, і відсотковий ризик може бути значним для Фонду.

Якщо відбудеться очікуване зниження депозитних ставок і дохідності по облігаціях на 1% (більше ми не очікуємо), то це призведе до зменшення дохідності Фонду майже на 0,61 %.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики, тис. грн.

Тип активу	31.12.2020 р.	31.12.2019 р.
Облігації, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	17 015	11 771
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	<i>48,64</i>	<i>40,52</i>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Облігації українських емітентів	7 589	4 299
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	<i>21,69</i>	<i>14,80</i>
Депозитні рахунки в доларах США	1 555	4 112
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	<i>4,45</i>	<i>14,15</i>
Депозитні рахунки в гривні	6 610	6 479
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	<i>18,89</i>	<i>22,30</i>
РАЗОМ	32 769	26 661
<i>Частка в активах Фонду,%</i>	<i>93,67</i>	<i>91,77</i>

9.4.5. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб’єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов’язань, пов’язаних із фінансовими зобов’язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу. Фонд не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов’язання перед учасниками обмежуються наявними активами.

Для управління ризиком ліквідності Фонду контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж п’яти днів. П’ять днів – це строк, протягом якого адміністратор пенсійного фонду повинен здійснити пенсійну виплату учаснику або перерахувати його кошти до іншої фінансової установи відповідно до заяви.

Протягом 2020 року Фонд своєчасно виконував операції перед учасниками по здійсненню пенсійних виплат, та своєчасно сплачував винагороду обслуговуючим компаніям. Станом на 31.12.2020 року Фонд не має прострочених зобов’язань по пенсійних виплатах та/або по сплаті винагороди обслуговуючих компаній. Надходжень на рахунок Фонду цілком достатньо для погашення поточних зобов’язань. У разі необхідності Фонд може перевести більшу частину активів у грошові кошти менше ніж за 5 днів.

Назва активу	31.12.2020		31.12.2019	
	менше ніж 5 днів	більш ніж 5 днів	менше ніж 5 днів	більш ніж 5 днів
Грошові кошти на поточному рахунку	6	-	84	-
Депозити в національній валюті	6610	-	6479	-
Депозити в іноземній валюті	1555	-	4112	-
Державні облігації	17015	-	11771	-
Облігації українських підприємств	7589	-	4299	-
Акції іноземних емітентів	454	-	610	-
Акції українських емітентів	-	1586	-	1586
Дебіторська заборгованість	-	168	-	109
Всього:	33229	1754	27355	1695
Поточні зобов’язання	159	-	204	-

9.5. Події після звітної дати

Фонд вважає що не існувало подій після звітної дати, які необхідно розкривати в даній примітці.

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року склав Адміністратор Фонду ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ”

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Директор

О.А. Сотскова

Головний бухгалтер

Л.М. Синозацька